

Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Métodos Estadísticos	Código	614G01057		
Titulación	Grao en Enxeñaría Informática				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Matemáticas				
Coordinación	Vilar Fernandez, Juan Manuel	Correo electrónico	juan.vilar@udc.es		
Profesorado	Vilar Fernandez, Juan Manuel	Correo electrónico	juan.vilar@udc.es		
Web	estudios.udc.es/es/subject/614G01V01/614G01057/2019				
Descrición xeral	Preténdese que o alumno coñeza e aprenda a utiliza os modelos de deseño de experimentos e de regresión lineal. A docencia da materia terá un carácter eminentemente práctico, centrándose na presentación e interpretación dos distintos modelos (formulación matemática, hipóteses supostas, etc.) e na súa aplicación na práctica (estimación, análise crítica dos resultados obtidos e estudio dos problemas que se poden presentar); apoiándose no emprego dun paquete estatístico (principalmente Statgraphics e R). Sería especialmente recomendable ter superado a materia de Estatística I e sería convinte tamén ter cursado outras con contido matemático (como por exemplo Álgebra e Cálculo). Esta materia será de utilidade para outras da titulación, como por exemplo as relacionadas co tratamento do sinal (Medios de Transmisión, Tratamento Dixital do Sinal), Intelixencia Artificial, Linguaxes Naturais, Redes de Neuronas Artificiais, Técnicas de Simulación, as relacionadas co recoñecemento de imaxes, etc.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Capacidade para a resolución dos problemas matemáticos que se poden presentar na enxeñaría. Aptitude para aplicar os coñecementos sobre: álgebra linear; cálculo diferencial e integral; métodos numéricos; algorítmica numérica; estatística e optimización.
A3	Capacidade para comprender e dominar os conceptos básicos de matemática discreta, lóxica, algorítmica e complexidade computacional e a súa aplicación para a resolución de problemas propios da enxeñaría.
A29	Capacidade de identificar, avaliar e xestionar os riscos potenciais asociados que se puideren presentar.
A50	Capacidade para comprender e aplicar os principios da avaliación de riscos e aplicalos correctamente na elaboración e execución de plans de actuación.
B1	Capacidade de resolución de problemas
B2	Traballo en equipo
B3	Capacidade de análise e síntese
B4	Capacidade para organizar e planificar
B6	Toma de decisións
B7	Preocupación pola calidade
B8	Capacidade de traballar nun equipo interdisciplinar
B9	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade)
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Capacidade para a análise e a síntese na resolución de problemas con contidos estatísticos	A1 A3	B3	C7
Resolver problemas estatísticos de forma efectiva.	A1 A29	B4 B6 B7 B8 B9	C1 C7 C8
Valorar criticamente o coñecemento e a tecnoloxía estatística para resolver os problemas cos que deben afrontarse.	A50		C4 C6 C7 C8
Aprender de maneira autónoma novos coñecementos e técnicas estatísticas avanzadas axeitadas para a investigación e análise de datos	A1		C7 C8
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	A3	B3	C5 C7 C8
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo no plantexamento e resolución de problemas estatísticos.	A1 A3	B1	C5 C6 C8
Resolver problemas estatísticos de forma efectiva.	A1	B1 B3	
Traballar en equipos de carácter interdisciplinar con necesidades estatísticas	A1	B1 B2 B8	
Capacidade para a análise e a síntese na resolución de problemas con contidos estatísticos		B1 B2 B3 B6	C4
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo no plantexamento e resolución de problemas estatísticos.		B3 B6	C5 C6 C7
Valorar criticamente o coñecemento e a tecnoloxía estatística para resolver os problemas cos que deben afrontarse.	A1	B1 B6	C6
Aprender de maneira autónoma novos coñecementos e técnicas estatísticas avanzadas axeitadas para a investigación e análise de datos	A1 A3	B1 B3	C5
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos

Temas	Subtemas
Tema 1. Conceptos básicos de inferencia estatística	1.1. Inferencia estatística (repaso)
Tema 2. Principios básicos do deseño de experimentos	1.2. Tests de hipóteses paramétricos (repaso)
Tema 3. Deseños cunha fonte de variación	1.3. Tests de hipóteses non paramétricas: Tests de bondade de axuste e de aleatoriedade
Tema 4. Deseños con dous ou máis fontes de variación	2.1. Introducción. Resumo dos conceptos principais. Principios básicos do deseño de experimentos.
Tema 5. Regresión lineal simple	2.2. Clasificación dos deseños de experimentos. Algúns deseños experimentais clásicos.
Tema 6. Regresión lineal múltiple	3.1. Deseño cun factor completamente aleatorizado de efectos fixos. Diagnose do ANOVA I. Factor completamente aleatorizado.
	4.1. Deseño en bloques completamente aleatorizado.
	4.2. Deseño con dous factores completamente aleatorizados (ANOVA II con interacción).
	4.3. Outros modelos clásicos de deseño de experimentos.
	5.1. Introducción: Regresión e correlación
	5.2. O modelo de regresión lineal simple
	5.3. Estimación e propiedades dos estimadores dos parámetros. Bondade do axuste
	5.4. Predición en regresión lineal simple. Diagnose do modelo
	6.1. O modelo lineal xeneral de regresión.
	6.2. Estimación e propiedades dos estimadores dos parámetros. Bondade do axuste.
	6.3. Predición en regresión lineal múltiple.
	6.4. Diagnose do modelo: multicolinealidad.
	6.5. Métodos para a selección de variables explicativas.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A3 B1	14	28	42
Solución de problemas	A1 A3 A29 A50 B1 B3 B4 B6 B9 C1 C3	14	21	35
Traballos tutelados	A1 A3 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	8	16	24
Actividades iniciais	A1 A3 A29	4	12	16
Proba mixta	A1 B1 B3 B9 C1	2	20	22
Atención personalizada		11	0	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Empregarase o proxector para a presentación dos distintos temas (moodle), incluíndo gráficos e simulacións para axudar a entender os distintos conceptos. Tamén se recorrerá á lousa para explicacións adicionais e mostraranse exemplos con algún paquete estatístico.
Solución de problemas	Resolución de exercicios utilizando software estatístico.

Traballos tutelados	Ou alumno proporá de forma VOLUNTARIA a resolución dun problema de Deseño de Experimentos ou de Regresión que constará das seguintes etapas: Formulación e obxectivo do problema a estudar. Deseño do experimento e recollida de datos. Análise estatística dous datos. Axuste dun modelo. Validación e recoñecemento do modelo axustado. Conclusións.
Actividades iniciais	Presentación da materia. Exposición dos recursos dispoñibles (páxina web, bibliografía de referencia), software.
Proba mixta	A proba consta de dous partes. A primeira consiste na análise dunha mostra de datos á que se axusta un modelo de deseño de experimentos. Facilitase a formulación do problema e os datos e o alumno utilizando análises estatísticas responderá a diferentes cuestións e obterá conclusións. A segunda parte da proba consiste na resolución dun problema de regresión. Nuevamente proporciónase un conxunto de datos e utilizando un paquete estatístico o alumno axustará un modelo de regresión e responderá a diferentes cuestións aplicadas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Solución de problemas	Proponse exercicios e problemas dos distintos temas. O alumno ten que propor un problema de deseño de experimentos, obter os datos e facer unha análise estatístico dos mesmos e obter conclusións. O traballo será supervisado polo profesor. Desenvolveranse en clases prácticas problemas de regresión lineal que serán resoltos con detalle para que o alumno estea capacitado en resolver problemas similares. ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O CONXUNTO DO ALUMNADO A atención personalizada serve para o seguimento da aprendizaxe de cada estudante por parte do profesorado. A través da titoría (presencial ou a distancia), o profesorado aborda a resolución de dúbidas e orienta ao estudo. A tal fin, o alumnado dispón dun horario oficial de titorías, que poderán realizarse de modo presencial ou a través dos medios institucionais da UDC de atención a distancia. ATENCIÓN PERSONALIZADA PARA O ALUMNADO CON DEDICACIÓN PARCIAL OU DIFICULTADES PARA CONCILIAR O ESTUDO COA VIDA FAMILIAR E/OU LABORAL A atención personalizada para o alumnado que, de modo xustificado, ten dificultades para conciliar o estudo coa vida familiar e/ou laboral, poderá realizarse: · Nas condicións establecidas para o conxunto do alumnado. · A demanda, previa solicitude por correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Traballos tutelados	A1 A3 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Cada alumno pode propoñer de forma VOLUNTARIA un exemplo real de aplicación dos modelos de Deseño de Experimentos o de Regresión. O alumno debe de facer unha introdución ao problema e motivalo. Indicaranse os obxectivos xerais e específicos que se perseguen. Indicar de forma detallada como se realizará a mostraxe e describir a mostra con todo detalle. Unha análise estatística preliminar dos datos proporcionará as primeiras conclusións.	20
Sesión maxistral	A1 A3 B1	Realizarase unha proba dos modelos de deseño de experimentos. Facilítaselle aos alumnos unha mostra de datos aos que axustar un modelo de deseño de experimentos (pode ser un dos traballos presentados) e a partir desa mostra realizarase un exercicio (exame) de carácter aplicado no que se propoñen preguntas de tipo aplicado e curtas que o alumno responderá coa axuda do material docente e software estatístico.	40
Solución de problemas	A1 A3 A29 A50 B1 B3 B4 B6 B9 C1 C3	Realizarase unha proba dos modelos de regresión. Facilitarase unha mostra de observacións multivariante e a partir deses datos realizarase un exercicio (exame) de carácter aplicado no que se propoñen preguntas de tipo aplicado e curtas que o alumno responderá coa axuda do material docente e software estatístico. As preguntas estarán relacionadas co axuste dun modelo de regresión múltiple aos datos e será similar aos realizados en clase. As dúas probas (a de deseño de experimentos e a de modelos de regresión) realizaranse nunha única sesión.	40

Observacións avaliación

Cualificación

da asignatura ? Para aprobar a asignatura hai que obter polo menos un CATRO sobre 10 no exame, e un TRES sobre 10 na parte de Deseño de Experimentos e un TRES sobre 10 na parte de Regresión. Si a nota do exame é menor que CATRO, a cualificación da asignatura é a

cualificación do exame. ? A Práctica é VOLUNTARIA. ? Si non se presenta

práctica ou si a cualificación da práctica é inferior a SEIS, a cualificación

da práctica non inflúe na cualificación final. Neste caso, a cualificación da

asignatura é a cualificación do exame. ? Si preséntase práctica e obtense unha

cualificación superior a SEIS, si se ten en conta na cualificación final da

asignatura. Neste caso a valoración máxima da práctica na nota final e de DOUS puntos. Si na práctica se obteñen P puntos a cualificación do

examen e sobre 10-P (a nota da asignatura non pode ser superior a 10 puntos)Para os alumnos con matrícula a tempo parcial, debido ao contido

moy práctico y aplicado da materia, teñen a obrigaón de asistir a un número de clases no inferior a 30 horas, según ñe indique o profesor da

asignatura.PLAXIO

En caso de plaxio, aplicarase o seguinte:

Cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado/a con

?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira

oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

REALIZACIÓN FRAUDULENDA DAS PROBAS OU ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a perda do dereito á oportunidade

na que se cometa a falta e respecto da materia na que se tivese cometido. Nas actas figurará un non presentado nesta oportunidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	-Montgomery, C., Diseño y Análisis de Experimentos, Grupo Editorial Iberoamerica, 1991, Libro, -Peña D. , Estadística, modelos y métodos. 2: Modelos lineales y series temporales. 2nd. ed, Alianza Universidad Textos., 1989, Libro, -Peña D. , Regresión y Diseño de Experimentos, Alianza Editorial, 2002, Libro, -Ricardo Cao, Mario Francisco, Salvador Naya, Manuel Presedo, Margarita Vázquez, José A. Vilar and , Introducción a la estadística y sus aplicaciones, Ediciones Pirámide, 2001, Libro, -Vilar Fernández, J.M., Modelos estadísticos aplicados, Universidade da Coruña, Servicio de publicacións., 2003, Libro, - Applied Multivariate Data Analysis, vol I, Regression and Experimental Design. J.D. Jobson. Springer-Verlag, 1991- La web de la asignatura y el material docente que se dejará en el moodle de la asignatura (transparencias, prácticas, recomendaciones,....)
Bibliografía complementaria	Bibliografía adicional está disponible en la web de la asignatura: http://www.udc.es/dep/mate/estadistica2/estadistica_2.htm

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística/614G01008

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Métodos Numéricos para a Informática/614G01064

Materias que continúan o temario

Observacións

É recomendable que os teñan aprobada a materia de Estatística e é conveniente que superasen outras materias con contido matemático: Álgebra, Cálculo ou Matemática Discreta. Esta materia é de utilidade noutras materias da titulación. **PROGRAMA GREEN CAMPUS** Para axudar a conseguir unha contorna inmediata substentable os traballos documentais que se realicen nesta materia: a. Solicitaranse maioritariamente en formato virtual e soporte informático. b. De realizarse en papel: - Non se empregarán plásticos. - Realizaranse impresións a dobre cara. - Empregarase papel reciclado. - Evitarase a realización de borradores. **POLÍTICAS DE XÉNERO** Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías